

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 19. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1838_599-txt-shoot-idm846.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Herom kunde nu vel være to Meninger, og det var i alt Fald hverken at fortænke *Tyrker* eller *Polakker* i, at de saa' Sagen fra et ganske andet Synspunkt og gav saa vidt muligt baade med Ord og Gjerning Kejsrerinden Skam til Takke for hendes omhyggelige Bestræbelser til fælles bedste; men os, som Gud ske Lov er danske Folk, altsaa hverken Polakker, Russer eller Tyrker, os maa hverken Kejsrerindens eller Kristenhedens Tankegang i forrige Tider forarge; thi det er jo urimeligt at spille sit Liv paa at slaas med de døde; og ved at rive ned paa, hvad der ikke for Øjeblikket staar os i Vejen, spille vi baade Tid og Kraft, sætte os selv og andre i slet Humør og hemme derved sand Oplysning, i Steden for at fremme den. Jeg véd jo nok, dette er især en drøj Pille til mig selv, men det skader ikke, da det er til fælles bedste, og det desuden er meget taaleligere i Tide at sige sig selv en ubehagelig Sandhed, end bag efter at skulle høre den af andre. Langt hellere da end hudflette de døde, skal vi tænke efter, om vi ikke maaské selv har en Rem af Huden, eller om der dog ikke dunkelt har svævet noget sandt og rigtigt for dem, som laante deres Vildfarelse et blændende Skin, og som vi nu, af Ærgrelse over Skinnets Bedrageri, lettelig kan oversé. Naar derfor hele Kristenheden ikke blot lykønskede Rusland med sin ny Herrestamme, men ønskede at se dens Grene sprede sig om muligt over hele det store *Slavonien* og over det lille *20Grækenland*, og saa' i de smaa Storfyrsters Navne glædelige Forvarsler, saa vel derom som især om Tyrkens Fordrivelse, da være det nu ret eller vrangt, saa er det dog ogsaa *min* Betragtning; thi baade mere de historiske Forvarsler mig, ogsaa tror jeg, at Tyrketiden er omme, og endelig er der intet Fyrstehus, jeg sætter saa højt eller venter saa meget godt af som det *oldenborgske*, der, efter alt i tre Hundrede Aar at have beklædt den *danske* og *norske* Trone, ogsaa i Midten af forrige Aarhundrede besteg den *svenske* og endelig den *russiske*. At jeg imidlertid uden Sammenligning holder mest af vor gamle Kongelinje, ihvor kejserlig end den holsten-gottorpske Hertuginje blev, *det* maa ingen fortænke mig i; og at jeg tror, *Konstantinopel*, naar Tyrkens Maaneaar er udløbet, ikke vil falde i *Russernes*, men i *Grækernes* Hænder, *det* er naturligt nu, da Tiden har vist, de gamle Græker døde ingenlunde, som man længe indbildte sig, barnløse, men kun i saa slette Omstændigheder, at deres Børn maatte trælde for Tyrken og Venetianeren snart i fire Hundrede Aar, og havde nær glemt deres høje Byrd og Kaldet til klarlig at fuldende, hvad Fædrene saa straalende begyndte.